

Asia: VN/14010/2024

Valtioneuvoston asetus sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022-2025 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme lausunnoissa näkemystä erityisesti siihen, miten käytettävissä oleva tukimäärä tulisi jakaa eri hankkeita (kattavan verkon latauskentät, ydinverkon latauskentät sekä vetytankkausasemat) varten, jotta parhaiten saavutettaisiin AFIR-asetuksen tavoitteet ja toisaalta saataisiin vaihtoehtoiset käyttövoimat lisääntymään raskaassa liikenteessä. Vuodelle 2024 on käytettävissä yhteensä 10 miljoonaa euroa.

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua jakeluinfratukiasetuksen muutosluonnoksesta.

Kuntaliitto pitää tärkeänä energiasiirtymän toteuttamista kustannustehokkaasti, teknologianeutraalisti ja markkinaehtoisesti. Liikennesektorilla EU-tason säädöksiä ei aina ole laadittu teknologianeutraalisti, mistä esimerkkinä on sähkö- ja polttokennoautoja suosiva voimassa oleva puhtaiden ajoneuvojen direktiivi ([EU] 2019/1161). Direktiivin rajausten takia esimerkiksi biokaasulla toimivaa henkilö- tai pakettiautoa ei voida laskea puhtaaksi ajoneuvoksi. Kuntaliitto muistuttaa, että liikenteen eri käyttövoimien pitäisi voida kilpailla kasvihuonekaasupäästöjensä perusteella reilusti keskenään ilman, että säädöksiin suositaan jotain tiettyä teknologiaa ja siten vääristetään markkinoita.

Jakeluinfratukiasetuksesta esitetään biokaasun tankkauspisteisiin kohdentuvan tuen poistamista. Liikennebiokaasu on kuitenkin jo nykyään kustannustehokas ratkaisu kuorma- ja linja-autoihin, joissa akkusähkötekniikka yleistyy sitä hitaammin, mitä raskaammasta ja pitkämatkaisempaan käyttöön tarkoitettua ajokalustosta on kyse. Paikallisessa ja alueellisessa kuljetustoiminnassa sen sijaan sähkökäyttöisyys näyttää olevan yleistymässä myös kuorma- ja linja-autoissa.

Vetyä on pidetty lupaavana jo vuosikymmeniä, mutta suuret odotukset ovat toistaiseksi osoittautuneet pettymykseksi. Puhtaan vedyn tuotantonäkymät ovat 2020-luvulla paremmat kuin koskaan aiemmin, mutta sille on ennustettu myös kilpailevaa ja vetylogistiikan näkökulmasta

helpommin toteutettavissa olevaa käyttöä teollisuudessa. Aika näyttää, säilyykö vety vain suurena lupauksena vai tuleeeko siitä, aikaisintaan 2030-luvulla, teknis-taloudellisesti kelvollinen liikenteen polttoaine.

Biometaani ja synteettinen hiilineutraali metaani edellyttävät kuitenkin toimivaa kaasunjakeluverkkoa liikenneverkolla. Kuntaliitto esittää, että biokaasu säilytetään jakeluinfratuen piirissä siihen käytettävissä olevilla hallinnollisilla keinoilla.

Lisäksi Kuntaliitto esittää tuen jakamista seuraavilla osuuksilla:

- Ydinverkon vetytankkausasemat 5 %
- Biokaasu 15 %
- TEN-T -ydinverkon latauskentät 40 % ja
- TEN-T -kattavan verkon latauskentät 40 %

Peltola Vesa
Suomen Kuntaliitto ry.